
Tiltak for mindre antibiotikabruk i allmennpraksis

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

SIGURD ZIEGLER

Tidsskriftet

Måling av prokalsitonin førte til redusert forskrivning av antibiotika ved klinisk pneumoni i sveitsisk allmennpraksis.

Foto: Science Photo Library / NTB

Prokalsitonin er en sensitiv blodmarkør for bakterieinfeksjon, men den diagnostiske nytten er omdiskutert. Kan prokalsitoninmåling og ultralydundersøkelse av lunger på legekontoret redusere forskrivningen av antibiotika ved nedre luftveisinfeksjoner i primærhelsetjenesten?

En studie om dette spørsmålet omfattet 60 legesentre i Sveits, der én lege på hvert kontor rekrutterte voksne pasienter med akutt hoste og klinisk lungebetennelse etter gitte kriterier (1). Legene ble randomisert til tre grupper: én gruppe som forskrev antibiotika ved forhøyet prokalsitoninnivå, én gruppe som i tillegg undersøkte lungene med ultralyd, og én kontrollgruppe som ga standard oppfølging. Pasientene ble fulgt i 28 dager.

Forskrivningen av antibiotika blant legene som målte prokalsitonin, var i snitt 26 % lavere (95%-KI -0,41 til -0,10) enn i kontrollgruppen. Bruk av ultralydundersøkelse ved forhøyet prokalsitonin ga ingen sikker tilleggseffekt. Antallet uønskede kliniske hendelser var omtrent det samme i alle tre gruppene.

– En reduksjon på 26 % i forskrivningen av antibiotika er betydelig, sier Morten Lindbæk, professor emeritus i allmennmedisin ved Universitetet i Oslo og forskningsleder ved Antibiotikasenteret for primærmedisin.

– Men funnene er lite relevante for norske forhold, særlig på grunn av norske legers bruk av CRP-måling, sier han. Flere studier har vist at CRP-måling reduserer forskrivningen av antibiotika, og at denne testen kan være mer sensitiv enn prokalsitonin, sier Lindbæk.

Allmennleger utenfor Norden bruker CRP-måling i langt mindre grad enn leger i Norden. Like fullt stusser Lindbæk over at denne studien ikke diskuterer tidligere forskning på antibiotikaforskrivning og CRP-måling.

– Norske allmennleger skrev tidligere ut antibiotika på nivå med sveitsiske allmennleger, men norske data tyder på at systematisk etterutdanning gir mindre forskrivning av antibiotika, sier Lindbæk, som mener at andre tiltak enn måling av prokalsitonin er mer aktuelle i Norge.

REFERENCES

1. Lhopitalier L, Kronenberg A, Meuwly JY et al. Procalcitonin and lung ultrasonography point-of-care testing to determine antibiotic prescription in patients with lower respiratory tract infection in primary care: pragmatic cluster randomised trial. BMJ 2021; 374: n2132. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 13. mai 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0207

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 30. august 2026.